

Yttrande

Datum
2017-06-14
Ert datum
2017-05-22

Vårt dnr
040/2017-4.1.1
Ert dnr
4.6.18-9127/17

Sidnr
1(2)

Jordbruksverket
Enheten för CITES foder- och djurprodukter
Att: Kersti Andersson
551 82 Jönköping

Ansökan om marknadsgodkännande av den genetiskt modifierade bomullen DAS-81910-7 (EFSA-NL-2016-136)**Yttrande**

Baserat på det underlag nämnden tagit del av bedömer vi att livsmedel och foder från bomullen DAS-81910-7 inte innebär någon ökad risk för hälsa och miljö jämfört med konventionell bomull.

Bakgrund

Företaget Dow Agrosience LLC har ansökt om marknadsgodkännande av den genetiskt modifierade bomullen DAS-81910-7. Ansökan omfattar import och bearbetning och användning som livsmedel och foder.

DAS-81910-7 är tolerant mot herbicider baserade på glufosinatammonium och 2,4-D.

Överväganden

De produkter som används inom livsmedelsindustrin genomgår omfattande bearbetning och innehåller inga detekterbara nivåer av DNA eller protein.

Förekomst av det giftiga ämnet gossypol och antinutritionella fettsyror i bomull begränsar även dess användning som proteintillskott i djurfoder.

Den domesticerade bomullen är beroende av människan, saknar frövila, är frostkänslig och har låg konkurrenskraft. Bomull saknar vilda släktingar i Europa och odlas i begränsad omfattning inom EU. Europa står för 1 procent av världens bomullsproduktion och odlas främst i Spanien och Grekland och till viss del i Bulgarien.

Både glufosinatammonium och 2,4-D är godkända aktiva beståndsdelar i herbicider inom EU.

Etisk bedömning

Nämnden bedömer att livsmedel och foder från bomullen DAS-81910-7 inte innebär någon ökad risk för människor eller djurs hälsa jämfört med konventionell bomull.

Nämnden anser att oavsiktligt spill inte utgör någon risk för negativa konsekvenser för miljön och att risken för att eventuella spillplantor skulle leda till en inblandning i konventionellt utsäde över 0,9 procent är försumbar.

Spårbarhets- och märkningslagstiftningen gör det möjligt för konsumenten att välja bort livsmedel och foder som innehåller, består av eller producerats från DAS-81910-7.

Beslut i detta ärende har efter föredragning av kanslichefen Marie Nyman fattats av ledamöterna Birgitta Eilemar, Marianne Pettersson, Emma Nohrén (skiljaktig, se bilaga), Kristina Yngwe, Stellan Welin, Jens Sundström, Rishi Bhalerao och Lars Ährlund-Richter samt tjänstgörande ersättarna Tuve Skånberg, Rikard Holmdahl och Laura Parducci. Vid ärendets slutliga handläggning utan att delta i avgörandet deltog även ersättarna Daniel Bäckström och Mariette Andersson samt tjänstemännen Birgit Postol, Jenny Carlsson och Sandra Nilsson.

Birgitta Eilemar

Marie Nyman

Ledamoten Emma Nohrén (MP) är skiljaktig och anför följande:

Företaget Dow Agrosience LLC har ansökt om marknadsgodkännande av den genetiskt modifierade bomullen DAS-81910-7. Ansökan omfattar import och bearbetning och användning som livsmedel och foder.

DAS-81910-7 är tolerant mot herbicider baserade på glufosinatammonium och 2,4-D. De här bekämpningsmedlen är mycket potenta. Glufosinatammonium är till exempel inte tillåten i odling här i Sverige på grund av att den är reproduktions-toxisk. Att anpassa grödor så att de i princip är designade för fortsatt användning av dessa bekämpningsmedel är fel. Kemikalieinspektionen skriver till exempel att odling av herbicidtoleranta växter kan leda till en ökning av ett redan omfattande beroende av herbicider, vilket i förlängningen kan vara ett hinder för arbetet med att minska halterna av naturfrämmande ämnen i miljön och försvåra möjligheterna att nå miljö kvalitetsmålet Giffri miljö.

Vi anser att vi inte kan acceptera lägre krav på importerade grödor än vad vi själva skulle ställa om de odlades i Sverige, det går mot generationsmålet och i tveksamma fall bör försiktighetsprincipen råda. Generationsmålet inom miljömålssystemet säger i korthet att vi ska klara våra miljömål i Sverige utan att det leder till försämringar i andra länder. Då kan vi inte se en utveckling där vi går mot ett större kemikalieberoende. Därför anser vi att det är fel att godkänna grödor som förutsätter bekämpningsmedelsanvändning. I stället borde man minska, inte öka, mängden kemikalier i jordbruket.